

УДК 821.161.2“2”

DOI <https://doi.org/10.24919/2308-4863.1/31.213800>**Дарина ГЛАДУН,***orcid.org/0000-0002-9114-7168**аспірантка відділу історії літератури XX століття та сучасного літературного процесу
Інституту літератури імені Т. Г. Шевченка Національної академії наук України
(Київ, Україна) daryna.gladun@gmail.com*

**ОСОБЛИВОСТІ ТЕКСТУ ПОЕТИЧНОГО ПЕРФОРМАНСУ
(НА МАТЕРІАЛІ АВТОРИЗОВАНОГО КОМП'ЮТЕРОПИСУ ПОЕТИЧНОГО
ПЕРФОРМАНСУ МИСТЕЦЬКОГО ОБ'ЄДНАННЯ
«AETHER: МЕДІАКОЛАБОРАЦІЯ В РЕАЛЬНОМУ ЧАСІ»)**

Стаття присвячена опису й аналізу авторизованого комп'ютеропису тексту поетичного перформансу мистецького об'єднання «AETHER: медіаколаборація в реальному часі». Дотепер вітчизняні дослідники поетичного перформансу мало уваги приділяли саме текстовому складнику дійства у зв'язку з розпорошенням текстів поетичних перформансів по приватних архівах, що ускладнює доступ до них. Тож стаття мала на меті провести текстологічний аналіз не атрибутованого авторизованого комп'ютеропису тексту поетичного перформансу мистецького об'єднання «AETHER: медіаколаборація в реальному часі». Дослідивши текст комп'ютеропису, ми з'ясували, що його структуровано як драматичний твір. Композиційно він розділений на дві частини музичною інтермедією.

Проаналізувавши відеодокументації одинадцяти перформансів мистецького об'єднання «AETHER: медіаколаборація в реальному часі», ми з'ясували, що текст комп'ютеропису може належати до першого та/або другого перформансів (що відбулися 16 вересня 2016 року й 11 грудня 2016 року), оскільки ці дійства мають ідентичну літературну базу й структуру тексту. Отже, можемо встановити назву аналізованого тексту за назвою цих дійств «AETHER: медіаколаборація в реальному часі» або «AETHER: медіаколаборація в реальному часі. Друга інтерпретація». Попри те, що М. Жаржайло та І. Загладько є авторами поезій, які стали основою тексту поетичного перформансу, вважаємо доцільнішим вказувати колективне авторство текстів (як і колективне авторство дійств), а тому встановити автором тексту «AETHER: медіаколаборація в реальному часі» мистецьке об'єднання «AETHER: медіаколаборація в реальному часі».

У зв'язку з наявністю рукописного напису на звороті першого аркуша комп'ютеропису, що належить до пізніших дійств, наразі пропонуємо датувати проаналізований документ у широких рамках 2016–2019 роками.

Ключові слова: поезія, сучасна українська поезія, поетичний перформанс, комп'ютеропис, Ірина Загладько, Михайло Жаржайло, AETHER: медіаколаборація в реальному часі.

Daryna GLADUN,*orcid.org/0000-0002-9114-7168**Postgraduate Student at the Department of Ukrainian Literature of the 20th Century
Taras Shevchenko Institute of Literature of National Academy of Sciences of Ukraine
(Kyiv, Ukraine) daryna.gladun@gmail.com*

**PECULIARITIES OF THE TEXT OF POETIC PERFORMANCE
(ON THE MATERIAL OF THE AUTHORIZED COMPUTERSRIPT
OF THE TEXT OF POETRY PERFORMANCE BY ART GROUP “AETHER:
MEDIA COLLABORATION IN REAL TIME”**

The article describes and analyzes the authorized computerscript of the text of poetry performance by art group “AETHER: mediacollaboration in real time”. Unfortunately, Ukrainian researchers who work in the field on performance studies pay little attention to the textual component of the performance due to the fact that most of the texts of poetry performances in Ukraine are stored in private archives of the authors. The majority of such texts is never published. This makes poetry performance texts' studies complicated for researchers. Therefore, the purpose of this article was to conduct a textual analysis of the not attributed authorized computerscript of the text of poetry performance by art group “AETHER: mediacollaboration in real time”. While studying the text of the computerscript we found out that its' structure is similar to the structure of drama. The composition of the text is divided into two parts by a musical interlude.

Analyzing the video documentation of eleven performances of the art group “AETHER: mediacollaboration in real time”, we found out that the text of the computerscript may refer to the first and/or second performance (held on 09/16/2016 and 12/11/2016), as they had an identical literary base and text structure. Therefore, we can suggest the title of the text by the name of these performances either “AETHER: media collaboration in real time” or “AETHER: mediacollaboration in real time. Second interpretation”. Despite the fact that the authors of the poems that became

the basis of the analyzed text are Mykhailo Zharzhailo and Iryna Zahladko we consider it more appropriate to indicate the collective authorship of texts (as well as collective authorship of the performance), and thus establish the author of the text "AETHER: mediacollaboration in real time" the art group "AETHER: mediacollaboration in real time".

Because of the handwritten inscription on the back of the first sheet of the computerscript that refer to later performances we currently suggest to establish the date of the document in the broad framework of 2016–2019.

Key words: poetry, contemporary Ukrainian poetry, poetry performance, computerscript, Iryna Zahladko, Mykhailo Zharzhailo, AETHER: mediacollaboration in real time.

Постановка проблеми. Поетичний перформанс – досить нова і маловивчена тема в українському літературознавстві. Попри те, що подібні дійства дедалі частіше зустрічаємо у програмах найбільших літературних фестивалів країни ("BookForum", «Книжковий Арсенал»), лише окремі з них потрапляють у поле зору науковців (переважно, до таких перформансів залучені знані письменники: Ю. Андрухович, С. Жадан, Ю. Іздрик, Т. Прохасько тощо). Втім, ці дослідження відносно мало уваги приділяють, власне, текстові, зосереджуючись, натомість, на мультимедійній та аудіовізуальній складових. Це, зокрема, пов'язано з розпорошеністю матеріалів у приватних архівах учасників поетичних перформансів або третіх осіб.

Ця стаття присвячена дослідженню авторизованого комп'ютеропису тексту поетичного перформансу мистецького об'єднання «AETHER: медіаколаборація в реальному часі», що був отриманий із приватного архіву І.Загладько у квітні 2019р.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретичною базою дослідження стали праці М. Найдана, А. Грицак, І. Нечиталюк, які демонструють різні стратегії аналізу літературного перформансу. Наприклад, І. Нечиталюк зосереджує увагу на описі візуальної складової перформансів (ключових медіа, дій) і приділяє мало уваги літературній складовій (Нечиталюк, 2014: 52–55). А. Грицак (Нрусак, 1997: 63–82) і М. Найдан (Naydan, 2005: 24) вдаються до соціологічного підходу та наголошують на геополітичному контексті поетичних перформансів. Наразі методологія досліджень літературних перформансів динамічно розвивається та варіюється залежно від матеріалів та цілей дослідження.

Мета статті – провести текстологічний аналіз тексту перформансу «AETHER: медіаколаборація в реальному часі» й встановити його атрибуцію.

Виклад основного матеріалу. Мистецьке об'єднання «AETHER: медіаколаборація в реальному часі» було створено в 2016 р. у м. Львів. До складу групи належать поети М. Жаржайло й І. Загладько, митці Р. Гайдейчук та Ю. Булка. Їхнє перше спільне дійство, що відбулося 16 вересня 2016 р. під час Львівського міжнародного літера-

турного фестивалю в рамках «Форуму видавців у Львові», також мало назву «AETHER: медіаколаборація в реальному часі». Загалом об'єднання провело спільно одинадцять мультимедійних поетичних перформансів перед тим, як навесні 2019 р. зробило паузу в перформативній діяльності (AETHER: mediacollaboration in real time. Official group page).

Далі на основі авторизованого неатрибутованого комп'ютеропису, отриманого з приватного архіву І. Загладько, буде проаналізовано текст поетичного перформансу, вміщений на 12 аркушах. Кожен аркуш авторизований рукописними примітками й рисунками (номери сторінок, ремарки, технічні записи тощо). Аркуші 2–11 мають записи лише з одного боку. На звороті аркуша 1 у зворотному записі подано вірш І. Загладько «Десять (Давлюся тобою як...)» (Загладько, 2018: 72) (див. Рисунок 1).

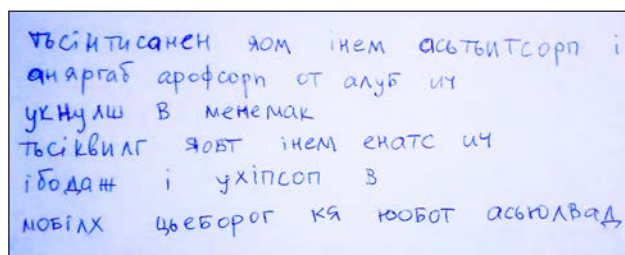

Рис. 1. ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 1)

На звороті аркуша 12 записані технічні примітки, пов'язані з перформансом, та зроблені рисунки олівцем. На аркушах наявний текст двох типів: комп'ютеропис (сценарій перформансу) й рукопис (головно – технічні примітки) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016-9: 1–12). Комп'ютеропис не має жодної атрибуції (назви, автора, дати), має постмодерністську структуру й складається із цитат віршів І. Загладько й М. Жаржайла, написаних та оприлюднених у 2016 р. або раніше. Окрім поезії «Галатея» (там само: 1), решту віршів у комп'ютеропісі подано без назви.

Комп'ютерописний текст є колажем семи віршів І. Загладько («Чотирнадцять (Горіхи)», «Двадцять п'ять (Капітуляція)», «Тринадцять (Під орхідеєю засинати...)», «Один (Ми поналивали

рік у цьому саду...)), «Три (howl)», «П'є тільки з калюжі...», «Сім (Скільки важливого в тому, хто поруч спить...))» та семи віршів М. Жаржайла («галатея», «сварга-2», «-вірш про мову-», «лампова осінь», «-сварга-4 (жарівка)-», «ной», «музика яку колись слухали інші»).

Дійові особи: Ірина та Михайло. Текст поетичного перформансу поділений на репліки. У кожній репліці Ірини домінує авторська поезія І. Загладько, в кожній репліці Михайла переважає авторська поезія М. Жаржайла. Після одинадцятої репліки відбувається «велика музична пауза», що структурно розділяє дійство на дві частини.

Оригінальні тексти літературних творів у складі тексту перформансу подані без скорочень, а іноді навіть із доповненнями. У текстах одного автора досить часто наявні центонні вкраплення текстів другого¹. Наприклад, у поезії «Двадцять п'ять (Капітуляція)» І. Загладько (Загладько, 2018: 43) наявні центонні вставки з вірша «Сварга-2» М. Жаржайла (Євдокимова, 2015):

Ірина:

обеззброєні й капітульовані
виснажені та зражені
беззахисні та розхристані
пригнічені і розбиті вщент
з посмішками зяючих ран під кожним ребром
йдуть містом
королі
поплескують одне одного по плечах
королеви
гойдають вимашченими в сажі грудьми
і зникають в багатоповерхівці
заходять до нашої квартири
шпалери на стінах
скляні брязкальця на лампі
\\вже п'яту ніч під стелею крутиться вентилятор
\\і ми не знаємо як його вимкнути
сідають на диван перед телевізором
і просять «тільки молока».
\\вже п'яту ніч під стелею крутиться вентилятор
Дай їм ще меду,
\\і ми не знаємо як його вимкнути
дай хліба білого,
що пахне ще так,
знаєш,
як ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 1).

Рядки, що починаються з «\\» – це центонні вставки з поезії «Сварга-2» М. Жаржайла у вірш І. Загладько «Двадцять п'ять (Капітуляція)». В такий спосіб у тексті перформансу оригінальні поезії, створені в рамках індивідуальних літературних практик, стають частиною діалогу авторів-перформерів і набувають нових сенсів під час виконання. Переважно взаємодіють між собою суміжні тексти І. Загладько й М. Жаржайла.

Слід відзначити, що під час дійства текст центонних вставок із поезій М. Жаржайла у віршах І. Загладько виконував М. Жаржайло й навпаки, попри відсутність чітко маркованої зміни мовця.

Текст поетичного перформансу починається реплікою Ірини, що тотожна віршу «Чотирнадцять (Горіхи)» І. Загладько (Загладько, 2018: 68). Друга репліка (Михайла) тотожна тексту «Галатея» М. Жаржайла (Жаржайло, Галатея, 2014). Ці дві поезії об'єднує подібна образна система урбаністично-магічного міста («високе вітряне місто», «місто протистоїть / і протирасте», «дивися, <...> / як вирросло місто, / який це тепер сад» (у вірші І. Загладько) та «магічний реалізм перетворився на буденність / настільки що аж будинки за вікном / для нас перетворилися на порцелянових рибок», «будинки за вікном / то рибки з чийогось серванта / а ратуша то чийсь джигарі із зозулею» (у вірші М. Жаржайла) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 1–2).

Про центонні вставки з поезії «Сварга-2» в структурі третьої репліки (репліка Ірини) й, відповідно, поетичного тексту «Двадцять п'ять (Капітуляція)» І. Загладько написано вище. Основою четвертої репліки (репліка Михайла) став вірш М. Жаржайла «Сварга-2» (Євдокимова, 2015), що має центонні вставки з поезії І. Загладько «Тринадцять (Під орхідеєю засинати...» (Загладько, 2018: 69): «орхідея розпускається» (після 8 рядка п'ятої строфи «Сварги-2»), «мов шасі в сутінковому приземленні» (після 9 рядка п'ятої строфи) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 2–3).

П'ятою йде репліка Ірини, в основі якої — вірш І. Загладько «Тринадцять (Під орхідеєю засинати...» (Загладько, 2018: 69), доповнений центонною вставкою з поезії М. Жаржайла «Сварга-2» (Євдокимова, 2015): «вентилятороцентрична система» (після 5 рядка поезії І. Загладько) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 4).

¹ Тут і далі текст перформансу подано без змін зі збереженням оригінального синтаксису й пунктуації.

Наступна репліка² складається з «-вірша про мову-» М. Жаржайла (Жаржайло, 2018) та центонних вставок із поезій І. Загладько «Тринадцять («Під орхідеєю засинати...» (Загладько, 2018: 69) та «Один (Ми поналивали рік в цьому саду...)» (там само: 15): «ми — триголовий Керберус» (після 1 рядка другої строфи «-вірша про мову-»), «віддай свій сон, перейдеш на той бік ранку» (після 2 рядка другої строфи), «його Євангеліє — діалог / між тим, хто завжди помиляється і тим, хто про це мовчить» (після п'ятої строфи), «ми поналивали рік у цьому саду» (повторюється тричі: після 4, 5 і 6-го рядків шостої строфи); «Не дивися на сад в зимі, не дивися на сад, коли чорна земля, / але слухай, як бродять соки, як готується до тепла / насіння в темряві, дитинча-трава» (після шостої строфи) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 5–6).

Сьома репліка³ складається з тексту І. Загладько «Один (Ми поналивали рік в цьому саду...)» (Загладько, 2018: 15) й центонних вставок із поезії М. Жаржайла «Лампова осінь» (Жаржайло, Міліція..., 2014: 160–161): «вже двічі припалював від свічок волосся на кистях рук / коли передавав тобі кров христову і мааздамер» (після 3 рядка третьої строфи вірша І. Загладько), «{дерева на килимах дихають вашим димом}⁴» (після 2 рядка четвертої строфи), «{мухи як вибиті пікселі літа}⁵» (після 3 рядка четвертої строфи) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 6).

В основі восьмої репліки⁵ – поезія «Лампова осінь» М. Жаржайла (Жаржайло, Міліція..., 2014: 160-161) із центонними вставками з віршів І. Загладько «Три (howl)» (Загладько, 2018: 17) і «Один (Ми поналивали рік у цьому саду...)» (там само: 15): «нескінченно довго вона нарізає цей салат» (після першої строфи вірша «Лампова осінь»); «в утробі зелених кахлів» (після другого рядка другої строфи); «в цьому місці все на своєму місці» (повторюється тричі: після другої строфи, а також третього і четвертого рядків четвертої строфи), «{і пес в її ногах скавучить так, що не можна нічого сказати}» (після першого рядка третьої строфи); «ми поналивали рік у цьому саду» (після четвертої строфи) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 6–8).

² Репліка Михайла.

³ Репліка Ірини.

⁴ У тексті перформансу цей і ще кілька рядків подані у фігурних дужках.

⁵ Репліка Михайла.

Дев'ята репліка⁶ майже порівну складається з вірша І. Загладько «Три (howl)» (Загладько, 2018: 17) (17 рядків) та центонних вставок із вірша М. Жаржайла «-сварга-4- (жарівка)-» (12 рядків) (Жаржайло, 2019):

Ірина:

Нескінченно довго вона нарізає цей салат
в утробі з зелених кахлів
в цьому місці все на своєму місці
\\я бачу як павук каменя
\\виплітає павутину тріщин
\\на твоєму вікні
і пес в її ногах скавучить так,
що не можна нічого сказати
а головне - не можна сказати забагато.

\\коли папуга
\\докришивши дзьобом сімейну фотографію
\\жує червону нитку
Плач великого звіра
про зруйнованих шалом
відбивається від спітнілих стін
і осипається разом з її волоссям
\\і вітражна ікона сітківки осипається
прямо під тупе лезо ножа.
Вона нескінченно довго нарізає цей салат
\\наждак асфальту полірує коліно
вона нескінченно довго слухає пса
\\паркан розчикрижує джинси
нескінченно і забагато
\\то не я б'ю то ратуша б'є
нескінченно і забагато
\\то не я б'ю то ратуша б'є
нескінченно і забагато
\\то не я б'ю то ратуша б'є ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 8).

Відзначимо, що наприкінці репліки тричі повторено рядок із поезії І. Загладько «Три (howl)»: «нескінченно і забагато». Це – перший випадок у тексті, коли до поезії, що складає основу тексту репліки, додано не [лише] центонні вставки з текстів іншого автора, а й повторено рядок з основного тексту.

Десята репліка⁷ складається з вірша «-сварга-4 (жарівка)-» М. Жаржайла (Жаржайло, 2019), доповненого центонними вставками з поезій І. Загладько «П'є тільки з калюжі...» (Загладько, 2016) і «Три (howl)» (Загладько, 2018: 17): «{ступай напролом, / напувай грудьми, / принось щастя, / рятуй Рим, / списки пиши, / кажи

⁶ Репліка Ірини.

⁷ Репліка Михайла.

молитви, / читай вірші, / годуй з руки, / дихай глибоко, / іди прямо» (після другої строфи вірша «-сварга-4 (жарівка-)»); «в цьому місці все на своєму місці» (на початку останньої строфи) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 8–9). Відзначу, що під час дійства рядки з вірша «П'є тільки з калюжі...» І. Загладько автори виконували синхронно. Графічно в тексті перформансу цей фрагмент позначено фігурними дужками. Інші маркування, які б позначили спільне виконання уривку, відсутні.

Одинадцята репліка⁸ складається з вірша І. Загладько «П'є тільки з калюжі...» (Загладько, 2016) і центонних вставок із вірша «Ной» М. Жаржайла (Жаржайло, 2015): «завбачливо перетворив на ковчег / і припнув на якорі» (після четвертого рядка вірша І. Загладько), «люди не мають значення» (після сьомого), «головне що день починається з хорошого краєвиду» (після дванадцятого), «{усі кого ти хотів би бачити вже на борту}» (після шістнадцятого), «{пускати їх чи не пускати / пускати усе ж чи ні}» (після двадцять третього) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 9–10).

Дванадцять репліку⁹ становлять поезія «Ной» М. Жаржайла (Жаржайло, 2015) із центонними вставками з поезії І. Загладько «Сім (Скільки важливого в тому, хто поруч спить...)» (Загладько, 2018: 22): «стільки боліт, полюсів, в морях молюсків, на вершинах — снігів» (після другої строфи); «чи берег це, чи мілина, чи не дістати дна, така глибочінь» (після третього рядка третьої строфи) ([AETHER: медіаколаборація в реальному часі], 2016–9: 10–11).

Тринадцята репліка¹⁰ – вірш «Сім (Скільки важливого в тому, хто поруч спить...)» І. Загладько (Загладько, 2018: 22), поданий без змін та доповнень. Втім, поруч із віршом наявний рукописний коментар «допрацювати» (там само: 11).

Чотирнадцята репліка¹¹ – крайня в тексті поетичного перформансу й складається з вірша М. Жаржайла «Музика яку колись слухали інші» (Жаржайло, Міліція..., 2014: 122-123), одиничних та системних центонних вставок із текстів І. Загладько «Сім (Скільки важливого в тому, хто поруч спить...)» (Загладько, 2018: 22), «П'є тільки з калюжі...» (Загладько, 2016), «Чотирнадцять

(Горіхи)» (Загладько, 2018: 68), а також одного рядка з вірша М. Жаржайла «Ной» (Жаржайло, 2015):

Михайло:

коли виходиш у насуплений ліс
дорогою до цвинтаря
де похована прабабуся
іще теплим повітрям і теплими хрусткими кроками
і теплими криками граків
торкаючись долонями холодної землі
торкаючись того, хто поруч спить

у пошуках ягід або ящірок
вже не зустрінеш
злегка притрушених хвосою подряпанних
поодиноких вінілових дисків
або коли виходиш у припалене сонцем поле
іди прямо
подразнене ніби бритвою
дихай глибоко
вже не побачиш розмотаних касетних стрічок
годуй з руки
які плачуть на вітрі
читай вірші
бо тріпочуть ніби павутина
кажи молитви,
ніби чорна павутина
напувай грудьми
мене вабила музика
ступай напролом
цих стрічок
мене вабили написи на дисках
саме такою в моєму дитинстві бувала осінь
дивися, скільки тепер горіхів,
як виросло місто,
який це тепер сад
музикою яку колись слухали інші

люди не мають значення

музикою на звалищі між лісом і цвинтарем
музикою на самому цвинтарі
музикою яку колись слухали інші
стара сосна сперлася мовби ліктями
на куточок огорожі що навколо прабабусиної
могили
і дідусь фарбував облущений металевий
пам'ятник
у блядо-небескій колор¹² ([AETHER: медіако-
лаборація в реальному часі], 2016-9: 11-12).

⁸ Репліка Ірини.

⁹ Репліка Михайла.

¹⁰ Репліка Ірини.

¹¹ Репліка Михайла.

¹² Відзначимо, що іноді наявність «чужого слова» у репліці марковано не розділовими знаками («\» або «{}»), а зміною кольору тла тексту, як, наприклад, у дванадцятій репліці. Це маркування відтворене під час передруку тексту комп'ютеропису.

У рядку «торкаючись того, хто поруч спить» «хто поруч спить» є центонною вставкою з вірша І. Загладько «Сім (Скільки важливого в тому, хто поруч спить...)), а «торкаючись того» – часткове повторення частини [попереднього] рядка поезії М. Жаржайла «Музика яку колись слухали інші»: «торкаючись долоньями холодної землі».

Друга центонна вставка у дванадцятій репліці – послідовне «злиття» вірша М. Жаржайла «Музика яку колись слухали інші» й уривка вірша І. Загладько «П'є тільки з калюжі, їсть тільки з рук...» (рядок тексту М. Жаржайла послідовно чергується з рядком тексту І. Загладько).

Ця репліка — єдина, в якій наявна центонна вставка, де в основний текст автора («Музика яку колись слухали інші» М. Жаржайла) включено рядок із іншої поезії цього ж автора: «люди не мають значення» (вірш «Ной» М. Жаржайла)¹³.

Загалом опрацьований текст поетичного перформансу об'єднання «AETHER: Медіаколлаборація в реальному часі» складається з чотирнадцяти реплік (сім реплік Ірини й сім реплік Михайла), втім, загальна кількість реплік значно більша. Якщо, на основі переглянутого перформансу, виділити кожну центонну вставку як зміну мовця, то можна нарахувати 113 реплік. Цікаве, що М. Жаржайло й І. Загладько під час дійства виконували тексти власного авторства, крім уривку вірша І. Загладько «П'є тільки з калюжі, їсть тільки з рук...», який поети-перформери виконали разом, і рядка з вірша «Ной» М. Жаржайла, який виконувала І. Загладько.

Після детального аналізу відеодокументацій 11-ти перформансів, зроблено висновок, що текст комп'ютеропису може стосуватися першого та/або другого перформансу (що відбулися 16 вересня та 11 грудня 2016 р.), оскільки вони мають ідентичну літературну базу та структуру. Тож назву тексту авторизованого комп'ютеропису пропонуємо визначити за назвою дійств (перший перформанс: «AETHER: медіаколлаборація в реальному часі»; другий: «AETHER: медіаколлаборація в реальному часі. Друга інтерпретація») (AETHER: mediacollaboration in real time. Official group channel). Уточнення назви потребує додаткових досліджень інших збережених текстів поетичних перформансів об'єднання. Також вважаємо за доцільне визначити, що текст аналізованого поетичного перформансу має колективне авторство¹⁴, оскільки він прямо або опосередко-

вано залежить від аудіо-візуальних складників, відтак визначити автором аналізованого тексту мистецьке об'єднання «AETHER: медіаколлаборація в реальному часі».

Рукописний вірш (див. Рисунок 1) на звороті першого аркуша комп'ютеропису, не є частиною тексту аналізованого перформансу, оскільки під час першого та другого перформансів не звучав. Ми припускаємо, що такий рукописний фрагмент додано між 11 грудня 2016 р. і 20 травня 2017 р. (дати другого й третього перформансів відповідно), оскільки написана від руки поезія вперше з'являється під час третього перформансу (там само). Проте, відзначимо, що рукописний фрагмент може також стосуватися пізніших перформансів, тож наразі пропонуємо датувати авторизований комп'ютеропис тексту поетичного перформансу «[AETHER: медіаколлаборація в реальному часі]» у широкіх рамках 2016–2019 рр.

Висновки. Текст комп'ютеропису структуровано як драматичний твір, у якому переважають довгі монологи. Втім, під час детального аналізу й порівняння тексту дійства із його виконанням під час перформансу, виявлено, що така домінанта є лише позірною, оскільки чотирнадцять монологічних реплік, структурно виділених у тексті, під час виконання перетворюються на 113 реплік. На відміну від сценарію п'єси, у тексті комп'ютеропису зміна мовця не завжди чітко маркована. Якщо репліка складається лише з кількох рядків, тоді зміну мовця позначають за допомогою «\|» на початку кожного з рядків, виділення тла іншим кольором або беруть у фігурні дужки. Імена дійових осіб (Ірина, Михайло) відповідають іменам поетів-перформерів. Усі поетичні твори, що стали основою для аналізованого тексту перформансу, наразі функціонують в літературному процесі як окремі твори М. Жаржайла й І. Загладько. Жоден текст перформансів мистецького об'єднання «AETHER: медіаколлаборація в реальному часі» дотепер не опублікований у повному обсязі.

Відзначу, що аналізований текст є цікавим прикладом нового жанру літературного твору, який наразі формується на межі поезії, драми й перформансу і не має сталих рис. Такі твори не отримують достатньо уваги ані серед українських видавців, ані серед літературних критиків або науковців. Тому подальші дослідження будуть зосереджені на описі, каталогізації та категоризації текстів поетичних перформансів, а також на визначенні їхнього місця у творчій практиці окремих письменників.

¹³ Під час дійства цей рядок читала І. Загладько.

¹⁴ Також пропонуємо вважати перформанси об'єднання дійствами, що мають колективне авторство.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Жаржайло М. – вірш про мову. 2018. URL: <https://www.facebook.com/zharzhailo/posts/10215353154000398>.
2. Жаржайло М. -сварга-4 (жарівка)-. 2019. URL: <https://www.facebook.com/zharzhailo/posts/10216428463082453>.
3. Жаржайло М. Галатея. 2014. URL: <https://www.facebook.com/notes/%D0%BC%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE-%D0%B6%D0%B0%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE/%D2%91%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%8F/10204352787398108/>.
4. Жаржайло М. Міліція карми. Київ : Смолоскип, 2014. 168 с.
5. Жаржайло М. Ной. *Litcentr*. 2015. URL: https://litcentr.in.ua/publ/277-1-0-17255?fbclid=IwAR3PAnAfP6O1ZnjJ RzK_XvT4fvIyQRZoQvYWH0QesohuK3zkRfqt0BVFwQ.
6. Заглядько І. Лемент і легіт. Київ : Смолоскип, 2018. 96 с.
7. Заглядько І. П'є тільки з калюжі... 2016. URL: https://izahladko.blogspot.com/2016/04/blog-post_49.html?fbclid=IwAR0h2q3e2hLOAOAqrU6VRKq3I71LiTZHgMg3C4kAjm4hxdgtRN9Iy0nD-80.
8. Євдокимова Н. Сім імен наймолодшого поетичного покоління. 2015. URL: <http://ufra.com.ua/dumky/436-7-imen-naimolodshoho-literaturnoho-pokolinnia.html>.
9. Нечиталок І. Український літературний перформанс. *Вісник ОНУ. Серія «Філологія»*. 2014. Т. 19. Вип. 2 (8). С. 49–57.
10. АETHER: медіаколлаборація в реальному часі. 2016–9. Приватний архів авторки. 12 арк.
11. АETHER: mediacollaboration in real time. *Youtube* : Official group channel. URL: <https://www.youtube.com/channel/Ucj7KOWeAM1qhHJHgq3X3aaQ/videos>.
12. АETHER: mediacollaboration in real time. *Facebook* : Official group page. URL: <https://www.facebook.com/aethermediapoetry/>.
13. Hrycak A. The Coming of “Crysler Imperial”: Ukrainian Youth and Rituals of Resistance. *Harvard Ukrainian Studies* XXI. 1997. № 1/2. P. 63–91.
14. Naydan M. Ukrainian Literary Identity Today. The Legacy of the Bu-Ba-Bu Generation after the Orange Revolution. *World Literature Today*. 2005. Vol. 79. № ¾. P. 24–27.

REFERENCES

1. Zharzhailo M. -virsh pro movu- [-a poem about language-], 2018. URL: <https://www.facebook.com/zharzhailo/posts/10215353154000398> [in Ukrainian].
2. Zharzhailo M. -svarha-4 (zharivka)- [-svarga-4 (frying pan)-], 2019. URL: <https://www.facebook.com/zharzhailo/posts/10216428463082453> [in Ukrainian].
3. Zharzhailo M. Galateia [Galatea], 2014. URL: <https://www.facebook.com/notes/%D0%BC%D0%B8%D1%85%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE-%D0%B6%D0%B0%D1%80%D0%B6%D0%B0%D0%B9%D0%BB%D0%BE/%D2%91%D0%B0%D0%BB%D0%B0%D1%82%D0%B5%D1%8F/10204352787398108/> [in Ukrainian].
4. Zharzhailo M. Militsiia karmy [Carma police]. Kyiv: Smoloskyp, 2014. 168 p. [in Ukrainian].
5. Zharzhailo M. Noi [Noah]. *Litcentr*, 2015. URL: https://litcentr.in.ua/publ/277-1-0-17255?fbclid=IwAR3PAnAfP6O1ZnjJ RzK_XvT4fvIyQRZoQvYWH0QesohuK3zkRfqt0BVFwQ [in Ukrainian].
6. Zahladko I. Lement i lehit [Lament and legit]. Kyiv: Smoloskyp, 2018. 96 p. [in Ukrainian].
7. Zahladko I. Pie tilky z kaliuzhi... [Drinks only from puddle...], 2016. URL: https://izahladko.blogspot.com/2016/04/blog-post_49.html?fbclid=IwAR0h2q3e2hLOAOAqrU6VRKq3I71LiTZHgMg3C4kAjm4hxdgtRN9Iy0nD-80 [in Ukrainian].
8. Yevdokymova Nastasiia Sim imen naimolodshoho poetychnoho pokolinnia [Seven names of the youngest poetry generation], 2015. URL: <http://ufra.com.ua/dumky/436-7-imen-naimolodshoho-literaturnoho-pokolinnia.html> [in Ukrainian].
9. Nechytalyuk I. Ukrainskiyi literaturnyi performans [Ukrainian Literary Performance]. *Odesa National University Herald*. Ser.: Philology, 2014, t. 19, vyp. 2 (8), pp. 49–57 [in Ukrainian].
10. [AETHER: mediakolaboratsiia v realnomu chasi] [AETHER: real-time media collaboration], [2016–9]. Private archive, 12 sh. [in Ukrainian].
11. AETHER: mediacollaboration in real time. Official group channel. URL: <https://www.youtube.com/channel/Ucj7KOWeAM1qhHJHgq3X3aaQ/videos>.
12. AETHER: mediacollaboration in real time. Official group page. URL: <https://www.facebook.com/aethermediapoetry/>.
13. Hrycak A. The Coming of «Crysler Imperial»: Ukrainian Youth and Rituals of Resistance. *Harvard Ukrainian Studies* XXI, 1997, Nr 1/2, p. 63–91.
14. Naydan M. M. Ukrainian Literary Identity Today. The Legacy of the Bu-Ba-Bu Generation after the Orange Revolution. *World Literature Today*, 2005, vol. 79, Nr ¾, p. 24–27.